

Podpisanie umowy między powiatem kaliskim, a Rejonem Rîșceni

Czteroosobowa delegacja z rejonu Rîșceni z Mołdawii w składzie: Zamurdac Galina -wiceprezydent Rejonu Rîșceni, Bogdan Valeriu- naczelnik Wydziału Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego, Crigan Alexander- specjalista Rady Rejonu Rîșceni i jednocześnie prezes organizacji pozarządowej "Localinvest", w dniach 19-22 stycznia 2017r. odwiedzili Powiat Kaliski. Celem wizyty było sfinalizowanie rozmów o nawiązaniu współpracy zagranicznej między Rejonem Rîșceni i Powiatem Kaliskim. Okazją do zaproszenia zagranicznych gości była uroczystość Święta Powiatu, połączona w tym roku z nadaniem praw miejskich dla Opatówka, która odbyła się 21 stycznia 2017r.

Rîșceni to rejon w północno-zachodniej części [Mołdawii](#), z centrum administracyjnym w mieście [Rîșceni](#). Rejon ten graniczy bezpośrednio z Rumunią i jest on obok Rejonu Orhei i miasta Ungheni, trzecim partnerem Powiatu Kaliskiego z terenu Mołdawii.

Pierwsze rozmowy dotyczące nawiązania współpracy między Rejonem Rîșceni z Mołdawii a Powiatem Kaliskim rozpoczęły się w drugim półroczu 2016r. Wówczas przedstawiciele władzy Rejonu Rîșceni wystąpili z pisemną prośbą i propozycją do starosty Kaliskiego o możliwości podjęcia wspólnych działań w zakresie szeroko pojętej współpracy gospodarczej, turystycznej i oświatowo-kulturalnej. Propozycja współpracy została przychylnie rozpatrzona przez władze powiatu Kaliskiego, co ostatecznie zaowocowało podpisaniem w dniu 20 stycznia 2017r. w Kaliszu, umowy współpracy między Powiatem Kaliskim a Rejonem Rîșceni.

W ramach podpisanej umowy obie strony zobowiązały się do współpracy w zakresie: funkcjonowanie samorządu i gospodarki, rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego, promowania dobrych praktyk ogrodniczych z terenu Powiatu Kaliskiego, w tym m.in. szkolenia dla ogrodników przygotowane przez Zespół Szkół im. Stanisława Mikołajczyka w Opatówku, rozwoju przedsiębiorczości, handlu, rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, edukacji, pomocy przy nawiązywaniu kontaktów pomiędzy szkołami z terenu Powiatu Kaliskiego i Rîșceni, w tym umożliwienie wymiany młodzieży szkolnej, kultury, turystyki oraz usług.

W trakcie pierwszego spotkania, które odbyło się w gabinecie starosty kaliskiego, obie strony zaprezentowały charakterystykę swojego terenu, sytemu funkcjonowania na nim administracji samorządowej, szkolnictwa, opieki socjalnej i ochrony zdrowia, sytemu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej oraz dokonały prezentacji sytuacji gospodarczej, w tym przede wszystkim warunków funkcjonowania przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych.

Już po pierwszym spotkaniu można było dostrzec wiele podobieństw co do wielkości powierzchni, zaludnienia, klimatu oraz rolniczego charakteru pomiędzy obiema stronami. W swoim wystąpieniu na konferencji prasowej **Galina Zamurdac-wiceprezydent rejonu Rîșceni**, podziękowała władzom Powiatu Kaliskiego za zaproszenie do Polski i za otwartość na propozycję nawiązania współpracy z Rejonem Rîșceni z Mołdawii: „*mam nadzieję, że podpisana dziś umowa będzie sprzyjać wielostronnemu rozwojowi naszych rejonów, w tym m.in. w rozwoju gospodarczym, funkcjonowaniu małych i średnich przedsiębiorstw, oświaty, kultury i turystyki*”. Swoje wystąpienie pani wiceprezydent Rejonu Rîșceni, zakończyła życzeniami noworocznymi dla obecnych na spotkaniu osób oraz wszystkich mieszkańców Powiatu Kaliskiego.

Starosta Kaliski Krzysztof Nosal dodał, że *nauka samorządności w krajach gdzie są dopiero na początku drogi, jest obowiązkiem Polaków, którzy już 25 lat temu przeszli początki transformacji.*

Po podpisaniu umów o współpracy, rozpoczęła się prezentacja walorów Powiatu Kaliskiego już w terenie. Wizytację tą, delegacja z Mołdawii rozpoczęła od odwiedzenia **Zespołu Szkół im. S. Mikołajczyka w Opatówku**.

Na miejscu zagranicznych gości po szkole oprowadzili **dyrektor Marek Janiak** wraz wicedyrektorem **Sylwią Janiczak - Malewską**. W trakcie wizyty omówiono min. temat reformy edukacyjnej w Polsce, finansowania szkolnictwa, sposobu wyboru dyrektorów szkół, wymiany dot. zagranicznych uczniów. Mołdawianom pokazano sale lekcyjne, pobliski park, którym opiekują się uczniowie szkoły oraz teren warsztatów, na którym uprawne są przez uczniów rośliny. Dużym zainteresowaniem cieszył się temat dotyczący oferty edukacyjnej szkoły, programów nauczania oraz monitoring wizyjny terenu szkoły i prowadzony przez palcówkę dzienniczek elektroniczny ucznia. Mołdawianie dopytywali o projekty realizowane w szkole i źródła współfinansowania ich realizacji. Z dużym zaciekawieniem słuchali o Targach Ogrodniczych, których jednym ze współorganizatorów jest właśnie ZS im. S. Mikołajczyka w Opatówku.

Starostwo Powiatowe w Kaliszu

Obiad w Restauracji „Zacisze” w Opatówku, był nie tylko okazją na zasmakowanie i poznanie polskiej kuchni, ale również możliwością zapoznania się z celami i efektami działania **Stowarzyszenia LGD-7 „Kraina Nocy i Dni”**, które przedstawił obecny na obiedzie wiceprezes Stowarzyszenia-Jarosław Budka.

Kolejnym punktem w programie wizyty było zwiedzanie Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku. Mołdawianie byli pod wrażeniem wielkości i wyjątkowości zgromadzonych kolekcji maszyn parowych, ceramiki, pianin i fortepianów. W zachwyt wprawił gości sam budynek muzeum, a szczególności stan zachowania jego wewnętrznej drewnianej konstrukcji.

Po zwiedzeniu muzeum, delegacja udała się do **Domu Dziecka i Domu Pomocy Społecznej w Liskowie**. Tam pani **dyrektor obu placówek- Agata Trzęsowska**, oprowadziła zagranicznych gości po pomieszczeniach obu obiektów, pokazała ich mieszkańców, omówiła zasady funkcjonowania obu instytucji oraz sposobu ich finansowania. Wizyta zakończyła się pamiątkowym wpisem delegacji z Riściami do kroniki Domu Dziecka.

Kolejnym punktem programu wizyty delegacji był **Zespół Szkół nr 1 w Liskowie oraz Regionalne Centrum Informacyjno - Doradczego Odnawialnych Źródeł Energii przy Zespole Szkół nr 1 w Liskowie**. Na miejscu gości oprowadzał po obu obiektach **dyrektor szkoły - Piotr Pasik**, który na przykładzie podległych sobie placówek opowiadał gościom, o tym jak pozyskać fundusze na realizację różnorodnych projektów. Dyrektor Pasik, podobnie zresztą jak dyrektor ZS im. S. Mikołajczyka, zaoferował delegacji chęć współpracy w podjęciu wymiany uczniów między szkołami z Rejonu Riściami, a uczniami jego placówki. Spotkanie było również okazją do przedstawienia oferty edukacyjnej Zespołu Szkół w Liskowie pochwalenia się sukcesami szkoły oraz okazją do porównania systemu szkolnictwa z Rejonu Riściami z systemem szkolnictwa w Polsce.

Z Liskowa delegacja udała się do miejscowości Marianów, gdzie w gospodarstwie rolnym pana Radosława Kaźmierczaka przyglądała się największej w Polsce, bo liczącej 120 tys. sztuk, hodowli królików. Temat ten w szczególności zainteresował naczelnika Wydziału Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego Rejonu Riściami- Bogdana Valeriu, który dopytywał właściciela hodowli o szczegóły dotyczące rozmnażania królików, sposoby ich karmienia, systemu automatyzacji wykorzystywanej przy hodowli, wysokości nakładów niezbędnych do prowadzenia takiego biznesu oraz cen skupu mięsa i skór z królików. Pan Kaźmierczak pokazał gościom także swój drugi biznes jakim jest farma licząca 250 tys. sztuk kurcząt. Oba gospodarstwa i zastosowane w nich rozwiązania automatyzacji wykonywanych prac wywarły na delegacji ogromne wrażenie.

Pierwszy dzień, 20 stycznia, wizyty zakończyła uroczysta kolacja, na której obecni byli: **starosta kaliski- Krzysztof Nosal, przewodniczący komisji strategii, rozwoju powiatu i współpracy międzynarodowej - Lech Gnerowicz, wójt gminy Koźminek -Andrzej Miklas oraz wójt gminy Lisków -Maria Krawiec**. Kolacja była kolejną sposobnością do prezentacji gościom gmin powiatu kaliskiego i podejmowanej przez nie współpracy międzynarodowej, projektów realizowanych w powiecie a współfinansowanych z innych źródeł zewnętrznych.

Kolejny dzień (21 stycznia) swojego pobytu w Powiecie Kaliskim Mołdawianie rozpoczęli od wejścia na wieżę kaliskiego ratusza i poznania historii miasta Kalisza oraz zwiedzenia Sanktuarium św. Józefa. Była to również okazja do zakupienia pamiątek i tradycyjnych polskich wyrobów wędliniarskich.

W tym dniu delegacja pojechała również do Czajkowa, gdzie w **gospodarstwie Dariusza Kąkola** zapoznawała się z technologią kwaszenia kapusty i ogórka, sposobami pakowania oraz magazynowania ww. warzyw. Właściciel zaprosił również gości do degustacji kwaszonych przez siebie ogórków, które następnie znalazły się pośród innych produktów, którymi na koniec zostali przez niego obdarowani Mołdawianie.

Z Czajkowa delegacja pojechała do miejscowości Rajsko, gdzie zwiedzała hale chłodnicze **Kaliskiego Zrzeszenia Producentów Owoców i Warzyw - KALSAD**. Tutaj gości w szczególności interesowały informacje dotyczące odmian przechowywanych owoców, ilości zbiorów otrzymywanych z 1 hektara ziemi, cen skupu poszczególnych owoców, rynków na które są one przeznaczane oraz kosztów samego wybudowania i utrzymania hali. Na pożegnanie od właścicieli KALSADU, goście otrzymali soki z jabłek tłoczonych z sadów należących do Zrzeszenia.

Sobota zakończyła się udziałem delegacji w obchodach **Święta Powiatu Kaliskiego**, połączonych w tym roku z nadaniem praw miejskich dla miejscowości Opatówek. Podczas uroczystości doszło do rozmowy z dyrektorem **Regionalnej Izby Gospodarczej w Kaliszu- Andrzejem Spychalskim**, który przedstawiając swoje dotychczasowe doświadczenie zawodowe, gorąco zachęcał Mołdawian do nawiązania konkretnych form współpracy między przedsiębiorcami z Mołdawii a przedsiębiorcami w Polsce: *„w obecności nasz wszystkich tu obecnych oficjalnie deklaruję, że jeżeli znajdziecie w Mołdawii godnego zaufania przedsiębiorcę gotowego do współpracy to ze swojej strony zrobię wszystko by znaleźć w Polsce dla niego odpowiedniego partnera do interesów, pod względem ekonomicznym ci przedsiębiorcy muszą dogadać się jednak sami”*. Dyrektor Regionalnej Izby Gospodarczej w Kaliszu zachęcał również delegację, by podjęła działania, które wpłyną na rząd mołdawski i regulacje prawne, które obecnie są mało przychylnie do nawiązania międzynarodowej współpracy gospodarczej.

Ostatni dzień pobytu delegacji w Powiecie Kaliskim (22 stycznia) poświęcony był zwiedzaniu gminy Blizanów, gdzie goście byli w halach **Grupy producentów warzyw Chenczke & Janas sp. z o.o.** Tam poznali oni linię technologiczną związaną ze sortowaniem i przechowywaniem pomidorów, maszyny wykorzystywane do pakowania tych warzyw oraz zaplecze

Starostwo Powiatowe w Kaliszu

socjalne pracowników zatrudnionych w hali. W trakcie wizyty goście dopytywali się o odmiany pomidorów hodowanych w polskich szklarniach, okresy ich nasadzeń oraz zbiorów, rynki zbytu, ceny skupu oraz wybudowania i utrzymania hali, ilości zatrudnionych osób i ich wynagrodzenia.

W drodze do kolejnego gospodarstwa starosta kaliski zainicjował dla gości dodatkową, nieprzewidzianą w programie wizyty atrakcję, jaką była elektrownia wodna na rzece Prośnie w miejscowości Jastrzębniki. Była to też sposobność do omówienia źródeł i korzyści z wykorzystania źródeł energii odnawialnej oraz zachęta do tego by Mołdawianie również u siebie zastosowali tego typu rozwiązania.

Niedzielne popołudnie delegacja z Rîșcani spędziła na zwiedzaniu gospodarstwa mlecznego pana Romana Frąszczaka w miejscowości Dojutrów. Tam zapoznała się z procesem przetwórstwa mleka, statystyk dotyczących ilości pozyskiwanego mleka, jego cen na rynku, kierunków sprzedaży oraz z zagadnieniami dotyczącymi dopłat unijnych dla polskich rolników.

Ostatnim punktem programu wizyty delegacji z Rejonu Rîșcani, był uroczysty obiad w Restauracji Kristoff w Łaszkowie, na którym, poza starostą kaliskim, obecny był również radny powiatu Kaliskiego –pan Janusz Nowak oraz państwo Anna i Krzysztof Chenczke. Na obiedzie w dalszym ciągu podejmowano przede wszystkim tematy związane z sytuacją gospodarczą w Mołdawii i Polsce, była to też okazja do podsumowania wizyty i wyrażenia przez Mołdawian swojej wdzięczności za zaproszenie i umożliwienia im zobaczenia i poznania tak wielu ciekawych tematów, miejsc oraz osób.

Tekst/ Foto: M. Szumna